

Ankét

a nemi betegségek elleni küzdelemről.

Szegvári Sándorné előadása (folytatás):

A férfi dicsekszik azzal, ami a nő legnagyobb megszégyenítését, diszkvalifikációját jelenti, Dicsekszik hódításaival, nemi vonatkozásainak színes sokaságával, jogot formál arra, hogy a szerelmet vásár tárgyává tehesse, áldozatát azonban társadalmi halálra ítéli. Meg akarja szerezni önmagának az apáság biztonságát a nemi erkölcs terén nyújtott tuindenféle ellenérték nélkül. A nők ama csoportjától, kiknek köréből törvényes gyermekei anyját választja, sokszor kegyetlen szigorral követeli nemcsak a törvények, de még a formáik betartását is.

Nem csoda, hogy a visszasságok és veszedelmek egyre fenyegetőbbben jelentkeztek a faj és a család életében. Megjelenik a »törvénytelen« anyja és gyermeke. Milyen tengeranyi fájdalmat, nyomorúságot, kétségbeesést, örületet, gyermek halált jelentett ez a két szó évezredekén át!

A törvénytelen apát a társadalom nem bántotta, sőt felmentette anyagi kötelezettségei alól. Megjelentek a szomorú, elhagyott feleségek, az élethossziglan természetellenes absztinenciára kötelezettek seregei, vén leányok, özvegyek és elvált asszonyok. Lily Braun: Die Frauenfrage című könyvében a statisztikát közöl, mely szerint Európában a 16-45 év közötti asszonyok 50-60%-a hajadon, özvegy, vagy elvált.

Megjelenik a prostituált nő, a perdita, a társadalom élőhalottja és vesszője, a fehér rabszolga, és megjelennek nyomában a félelmetes nemi betegségek, melyek a társadalom nagy részét eddig nem rendszerváltozásra, hanem rendszer betetőzésére, állandósítására ösztökélték. Rendőri felügyelet alá helyezi a prostitúció tényénél fogva a prostituált nőt, tulajdonképpen a rendőrségnek megadott nagy diszkrécionális hatalom alapján az egész női nemet. A raziákon válogatás nélkül visznek a rendőrségre nőket, a nők legkülönbözőbb típusait, elég gyakran érintetlen leányok is kerülnek ilyenkor rendőrorvosi vizsgálatra. Hány nő erkölcsi öntudatát vagy ennek maradványát rontotta már le végkép ez a rendszer!

A reglementáció jogi szempontból tarthatatlan. Ha két személy közösen követ el egy cselekedetet, amely mindkettőre nézve fertőző betegség oka lehet, akkor jogtalanság ezért esik az egyik felet kivételes törvénykezés alá helyezni, büntetőjogilag üldözni.

Erkölségi megvilágításban pedig minden társadalomnak szégyenfoltja a prostitúció intézményszerű berendezése! Mert népben, amelyben azt a felfogást kelti, hogy a jogos keretekbe szervezze az állam a prostitúciót. Kiszámíthatatlan egészségi károkat is okoz azáltal, hogy már a gyermekifjában lerontja a gátlásokat, amelyeket a jó nevelés, a jó hajlam állít a nemi élet e visszataszító formájával szembe, amelynek sem a fajfentartáshoz, sem a szerelemhez semmi köze sincsen s amelyet Forel ezért az önfertőzés egy nemének nevez.

A prostituáltak ezért megbélyegzik, végkép kítaszítják a dolgozó, tisztességes emberek köréből. A nálunk most érvényben levő szabályzat értelmében igazolványos könyvecskét csak olyan nők kaphatnának, kik tisztességes, kenyérkeresetet is tudnak igazolni. A tapasztalat azt mutatta, hogy valamennyi bejegyzett nő a legrövidebb idő múlva elveszítette keresetét és elzüllött.

A kétféle morál leküzdésére megindult és megszerveződött egy nemzetközi mozgalom. Ez a mozgalom világszerte alapvető munkának ismerte fel a reglementáció megszüntetésére. Agitációja tehát elsősorban a prostitúció rend-

őri ellenőrzése, állami szabályozása, nyilvános; házak engedélyezése ellen irányult. Az óriási nehézségek ellenére már győzedelmeskedett a mozgalom e térén: Angliában, ahol 1885-ben törölték el a szabályozás utolsó maradványait; Norvégiában 1881-ban, Dániában 1906-ban; részben volt sikeres a küzdelem Itáliában, Svájcban és Hollandiában.

Az abolíciónak erős segítőtársa támadt a modern orvosi tudományban, amely kiderítette, hogy a rendőrorvosi vizsgálatok higiénikus szempontból majdnem teljesen vagy teljesen hatástalanok. Beismerték ezt a tényt a három nagy venereológiai kongresszuson: Parisban, Londonban és Brüsszelben, Fournier maga koncedálta, hogy a prostituáltakat 6 kórházakban nem gyógyítják ki teljesen, on les blanchit, mais on ne les guérit pas. A vizsgálatok hatástalanságát éles világlátásba helyezték Neisser tanár kutatásai, aki felfedezte a gonorrhoea bacillnsát.

A bakteriológiai vizsgálatok kiderítették, hogy majdnem minden prostituált nő krónikus gonorrhoeában szenved, oly betegségben, amely majdnem gyógyíthatatlan. Ezek a betegek, úgy mondják, nagy gondot fokoznak a rendőrorvosoknak. Éppen így áll a dolog a lappangó szifilisznél. Nem lehet ezeket a betegeket hónapokon, éveken át kórházakban tartani, kizárni a »forgalomból«. És mindenekelőtt: a prostituált nőt hetenkint kétszer vizsgálják. Első látogatója már megfertőzheti és ő valamennyi többi látogatóját, a legközelebbi vizsgálatig. Ha ehhez hozzájárul az a gátlásokat lerontó hit, hogy a bejegyzett prostituált egészségi szempontból megbízható, akkor a vizsgálat időpontjában is nullává vagy nulla alá süllyed a prostitúció állami ellenőrzésének higiénikus haszna. Ezek a belátások mindenütt sok orvost vittek az abolíció táborába vagy legalább közel vitték ahhoz. Németországban pl., ahol elég erős a reglementációs hajlam, többek között ezeket a specialistákat: dr. Dühring, dr. Delbanco, dr. Dreuw, Blaschko stb. Nálunk Hahn Dezső dr. és Havas Adolf tanár állanak legközelebb felfogásunkhoz.

Angliában az abolíció teljes győzelmének éve óta a javulás arányszáma 76,8%;. Dr. Skinner az 1913-ban Portsmouthban lefolyt nemzetközi abolíciós kongresszuson konstataulta, hogy ez a nagy javulás nevelési hatásokra és a salvarsan alkalmazására vezethető vissza. Santoliquido tanár a brüsszeli kongresszuson kijelentette, hogy a reglementáció korlátozása óta a kórházakban önként jelentkező nők száma általában nagy arányokban növekedett.

A reglementációnak higiénikus haszna nincs és nem is lehet. Ami jogi szempontból igazságtalanság, ami az erkölcst felfogás szempontjából szennyes és visszás, abból nem származhatnak higiénikus értékek. Mert a nagy emberi értékek belső összefüggésben állnak egymással. A bordély használata nem jogosult sem nappal, sem éjjel, a prostitúciót sterilizálni nem lehet.

A bordély jelenti a nő legmélyebb megalázását, legundorítóbb nemi rabszolgaságát, testi és gazdasági kizsákmányolását. És mindezeknél fogva a nyilvános ház a betegségek legveszedelmesebb fészke és terjesztője. Nem bordélyon és reglementáción keresztül vezet az ut a világossághoz; ezek maguk is már undorító betegségek, amelyekből az emberi fajt ki kell gyógyítani. Kötelességünk tehát az államot megszabadítani ettől a felelősségtől, a kerítő szerepétől.

Az állam nemcsak hatalmi, hanem erkölcsi tényező is legyen. Tehát nem adhat szabadalmat tisztességtelen keresetre. Az állam nem húzhat adót testileg-lelkileg megnyomorított nők gyalázatából.

Indítványozom tehát az 1879: XL. t.-c. 81. §-ának törlesztését és a vele összefüggő szabályrendeletek hatályon kívül helyezését.

E helyett oly § alkotandó, amely egyformán, sújt mind-

két nembeli oly egyéneket, akik a köztisztesség ellen vételnek. A még meglévő bordélyok eltörlendők. Bordélyt tartani tilos legyen. Büntetése 2 évig terjedhető fogház, visszaeső bűnösöknél 2 évig terjedhető fegyház legyen.

Engedjék meg, hogy idézzem dr. Finger tanár ítéletét az abolícióról:

»Die Abolitionisten haben das grosse Verdienst, zuerst nachdrücklich darauf aufmerksam gemacht zu haben, dass zur Bekämpfung der Geschlechtskrankheiten eine Summe von sanitären, ethischen, administrativen und repressiven Massnahmen nötig ist.«

A Nerazetvédő Szövetség programjának egy része is abolicionista programra. Azaz oly intézkedéseket kontemp-lái, melyek világszerte az abolíció iniciatívájából eredtek és amelyeket részben csak oly országokban valósítottak meg rendszeresen, az abolicionisták kezdeményezésére, ahol a rendőri ellenőrzést eltörlték. Ilyen a kötelező bejelentés és ingyenes gyógykezelés, kapcsolatban a fertőzésnek és a veszélyeztetésnek büntetőjogi üldözésével. Az utóbbi intézkedés, minthogy éle a körülmények folytán elsősorban a prostituált ellen fordul, csak a reglementáció eltörlése mellett jogos és logikus.

A Feministák Egyesülete magáévá tette az abolíció elveit. Megalapításától kezdve felvilágosító és nevelő munkát végzett e téren, már akkor, mikor bennünket ezért a munkáért csak keserű gúny, gáncs és üldözés ért. Mi nem hátráltunk meg és ma már a közvélemény helyesnek ismeri e! követeléseink nagy részét.

Követeltük nagygyűléseken, sajtónkban és a kormányhoz intézett beadványainkban a következőket:

nép és ifjúság helyes speciális felvilágosítását az egyseges morál alapján;

a betegek gyógyítását;

valamennyi pálya megnyitását a nők előtt és egyenlő jogot a nevelésre és kiképzésre;

egyenlő munkáért egyenlő fizetést férfi és nő számára; igazságot a »törvénytelen« gyermek és anyja számára; nagyszabású anyavédelmi akciót indítottunk és követeljük a kötelező anyasági biztosítást.

A háború kitörése óta propagandát fejtettünk ki a népesség megóvása érdekében. Követeltük, hogy csak egészséges katonákat bocsássanak haza szabadságra vagy mezei munkára;

tiltakoztunk a cselédosztályt megalázó és demoralizáló kivételes rendelkezések keresztülvitele ellen;

a kormányhoz intézett beadványokban kértük a házasság előtti kötelező orvosi vizsgálat behozatalát és a házassági tilalmat fertőző nemi betegség esetére; kértük a védelmi kor felemelését a 18. évre. Csakhogy nem elég, ha egy világfelfogásnak megfelelő egy-két törvényparagrafus valósul meg egy oly törvénykomplexumon belül, oly rendszeren belül, amely az el-lenkező világfelfogás szellemében működik;

ezek a paragrafusok keveset fognak használni; mert nem mindig a betű öl, hanem a szellem, amely magyaráz, interpretál és összetöri áldozatát az igazságos § mellett és ellenére is. A kettős morál szellemétől kell megszakítani a törvényhozást, a társadalmat, a közfelfogást, ha azt akarjuk, hogy fajunk éljen és felvirágozzék, ha azt akarjuk, hogy egészség és bizalom honoljon az otthonokban.

Hálátlan feladat egyéni szabadságot, egyforma emberi felelősséget, egységes morált, abolíciót hirdetni háború alatt! Akkor tudjuk, hogy minden háború az erkölcsök elvadását, a férfi nemi kiváltságainak megerősítését, a prostitúció üldözését, a nő lebecsülését idézte elő eddig. Hisz

a mai reglementáció egész rendszerét a napóleoni háborúknak köszönhetjük.

De volt mégis valami, ami biztatott munkánkban. Ez a háború nem olyan, mint a többi volt. Ez a háború maga iszonyú arányaival, a maga egész szörnyű tehetetlenségével, amely eddig nem produkált semmi egyebet, mint végtelen pusztítást, életben és gazdasági értékekben, ez a háború a jövőre nézve lehetlenné tette a háború intézményét, rendszerét. Ez a háború bebizonyította, hogy revideálni kell az 5-ik parancsolat értelmezését.

Mikor jogot követelünk az életnek, nem legtöbbször sajnálatraméltó, félig elvázott asszonyok ellen fog fordulni elsősorban felháborodásunk erkölcsi vihara, akik az erkölcsi és anyagi nyomorúság kettős irtózatában bünt követtek el a csírázó élet ellen. Hanem erkölcsi felháborodásunk egész ereje a nemzetközi anarchia ellen fog fordulni, amely megengedi, hogy egészséges, viruló fiainkat, a jövő generáció nemzőit, milliószámra kegyetlenül leterítik, megnyomorítják a csatatereken.

És ha ez igaz, akkor meg kell tanulnunk a civilizált emberiség morálkodexének egy másik kategorikus imperativusát is helyesen értelmezni.

Az 5-ik parancsolat után nyomban következik a 6-ik. Úgy értelmezték eddig, hogy az csak az emberiség egyik felének szól, a nőknek. Pedig ez a rendszer a betegségek, a boldogtalanság, a nyugtalanság, a fajleromlás poklává tette a nemi életet. Napnál világosabban bebizonyult, hogy nem elég, ha az asszony, az anya megbízható, tiszta és hűséges. Nem lehet kétféle mérték: női becsület és férfi anarchia. Hanem legyen egyféle emberi sexuális becsület. Csak egyféle megbízhatóság, csak egyféle tisztaság, csak egyféle hűség van. Ez az a »Neuorientierung«, amelyet ránk parancsol az óra komolysága, ha azt akarjuk, hogy népünk megmaradt része jövőben fajunk megmentője lehessen.

Aki komolyan akarja a nemi élet szanálását és belátja, hogy ez az egyetlen út, amely célhoz vezet, annak nem szabad megfélemlenie egy nagy alapvető igazságról. H kettős morált vészes következményeivel együtt csak a nő közreműködésével lehet kipusztítani az egész törvénykezés szelleméből, a közfelfogásból, a való életből, ha a nő egyenlő befolyású tényezője lesz a társadalomnak; ennek pedig első feltétele a politikai egyenjogúság. Hajnalodik e tekintetben Európaszerte és Magyarországon is vágyva várják a nap felkeltését. Mert csak a szabad anya fogja, fajfentartó tulajdonságainál, erősebb etikai ösztöneinél fogva visszarántani fajunkat az elpusztulás örvényétől. És csak ő fogja majd valóra váltani Westermarck szavát: »Az emberi házasság oly egyesülés története, melyben az asszonyok lassanként legyőzték a férfi szenvedélyeit, előítéleteit és nemi egoizmusát.« És ez a házasság: az igazi házasság, a szabad férfi és a szabad nő frigye, amely mindkét féi gazdasági függetlensége és egyenlő felelőssége, egyenlő nemi morál alapján köttetik, ez jelenti majd a prostitúciónak és szörnyű mellékjelenségeinek alkonyát és pusztulását.

(Folytatjuk.)